

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΑΛΕΞΗ: Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και
οικονομική ανάπτυξη

Τσιάπα Μαρία

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

Διεθνής ροή οικονομικών πόρων

1. Ξένες άμεσες επενδύσεις και επενδύσεις χαρτοφυλακίου
2. Εμβάσματα από μετανάστες στο εξωτερικό
3. Εξωτερική βοήθεια

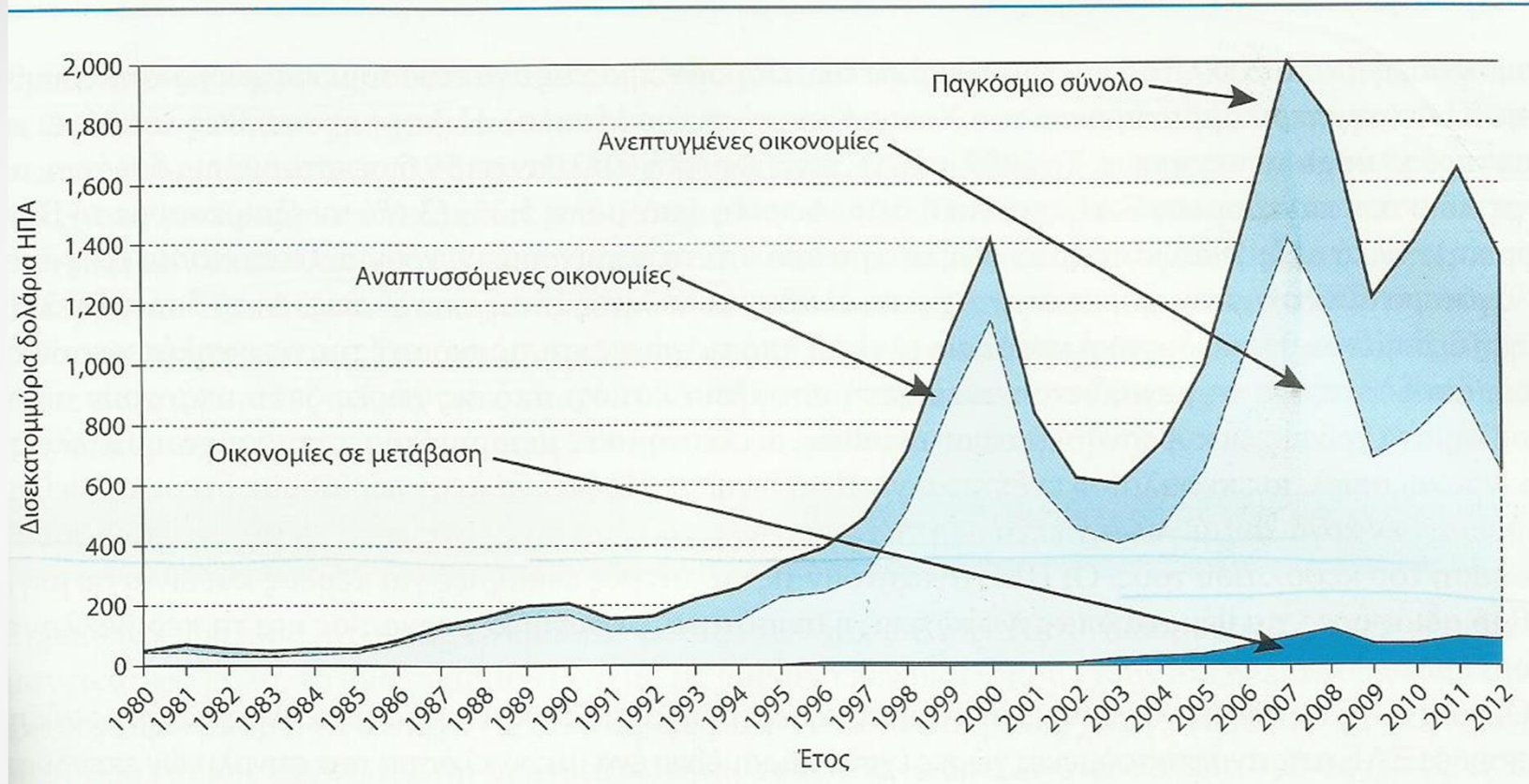
Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

1. Ξένες άμεσες επενδύσεις και επενδύσεις χαρτοφυλακίου

- ⇒ Ξένες Άμεσες Επενδύσεις: οι επενδύσεις οι οποίες απορρέουν είτε από την εξαγορά ή τη δημιουργία θυγατρικών στην αλλοδαπή, είτε από την απόκτηση μετοχών από ξένες επιχειρήσεις και συνεπάγονται τη μεταφορά κεφαλαίων, τεχνολογίας και ανθρώπινου δυναμικού σε αυτές.
- ⇒ Οι ΞΑΕ περιλαμβάνουν εκτός από μεταφορά συντελεστών πόρων επίσης μεταφορά νέων επιχειρηματικών πρακτικών
- ⇒ Πολυεθνικές εταιρίες είναι οι εταιρίες που διεξάγουν ή ελέγχουν παραγωγικές δραστηριότητες σε περισσότερες από μία χώρες
- ⇒ Οι πολυεθνικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται κυρίως σε αναπτυσσόμενες χώρες επικεντρώνονται σε κλάδους της εξόρυξης (πετρέλαιο, μη ορυκτά καύσιμα), του αγροτικού τομέα (με εμπλοκή στην εξαγωγή αγροτικών προϊόντων και στην επεξεργασία τροφίμων) και πιο πρόσφατα σε υπηρεσίες (ξενοδοχεία, τράπεζες)

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

Εισροή Ξένων Άμεσων Επενδύσεων, 1980-2012

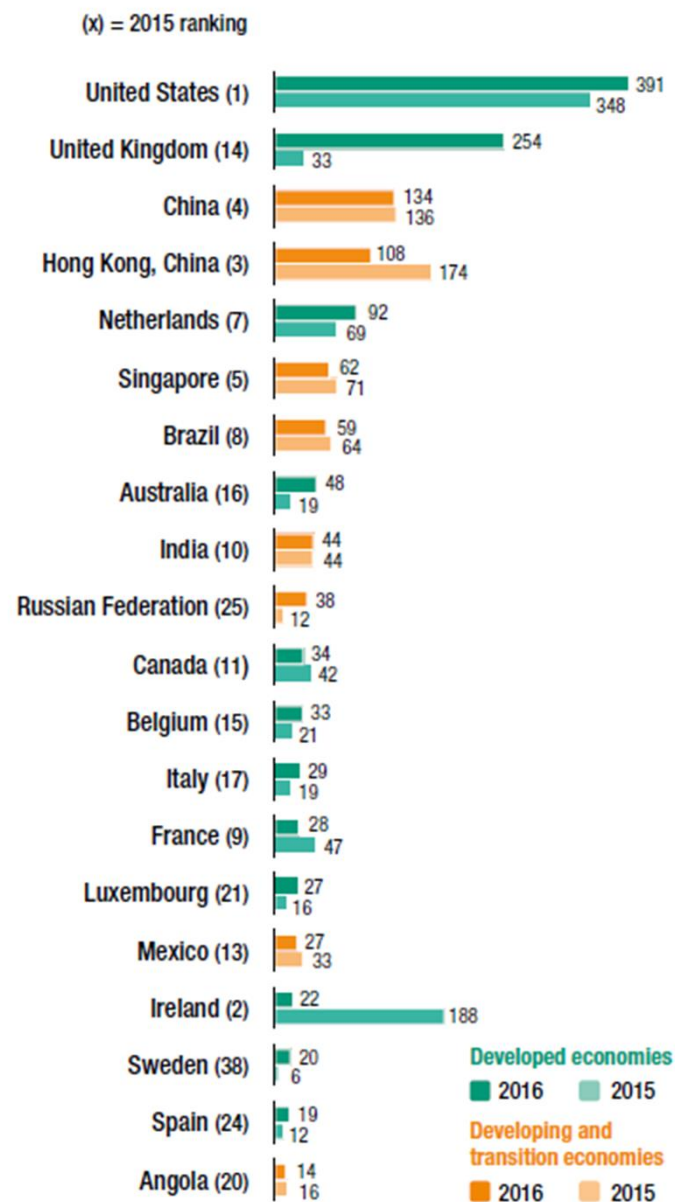
- Αύξηση ΞΑΕ παγκοσμίως (1962: 2,4 δις\$, 2007: 2 τρις\$)
- Οι αναπτυσσόμενες λαμβάνουν μεγάλο τμήμα ΞΑΕ (2012 αναπτυσσόμενες έλαβαν πάνω από το ήμισι του συνόλου των ροών)
- Περισσότερα από 2/3 των κερδών ΑΞΕ επαναπατρίστηκαν στις χώρες των επενδυτών
- Το 2009 το 31% του ΞΑΕ προς τις αναπτυσσόμενες χώρες κατευθύνθηκε στην Κίνα

Figure I.1. FDI inflows, global and by group of economies, 2005–2016, and projections, 2017–2018
(Billions of dollars and per cent)

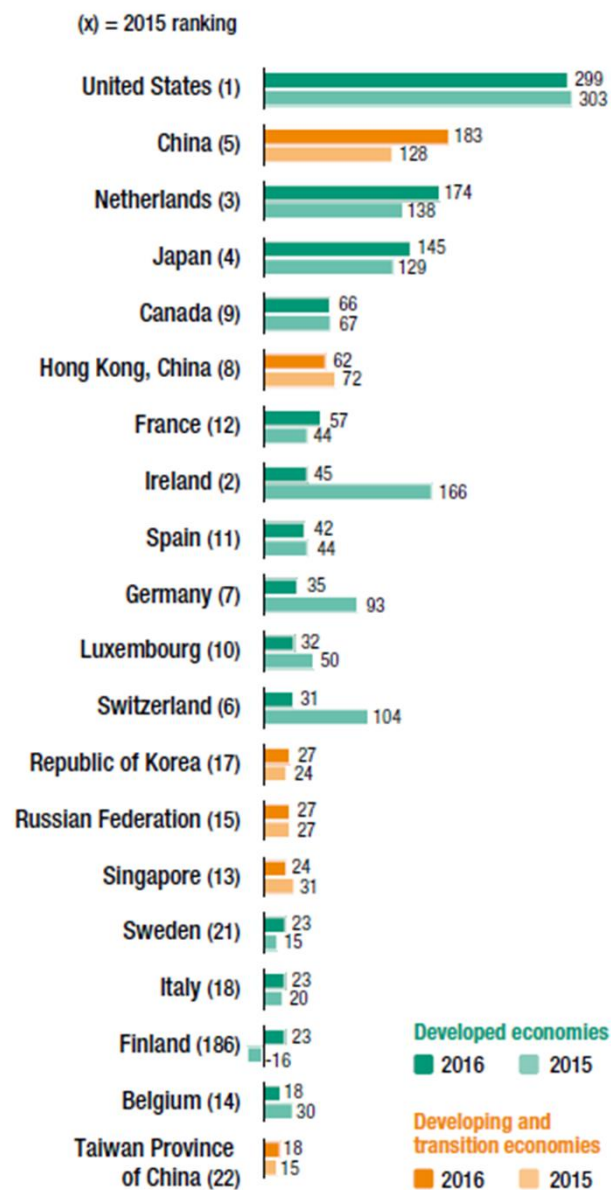
Source: ©UNCTAD, FDI/MNE database (www.unctad.org/fdistatistics).

Figure I.11. FDI inflows, top 20 host economies, 2015 and 2016 (Billions of dollars)

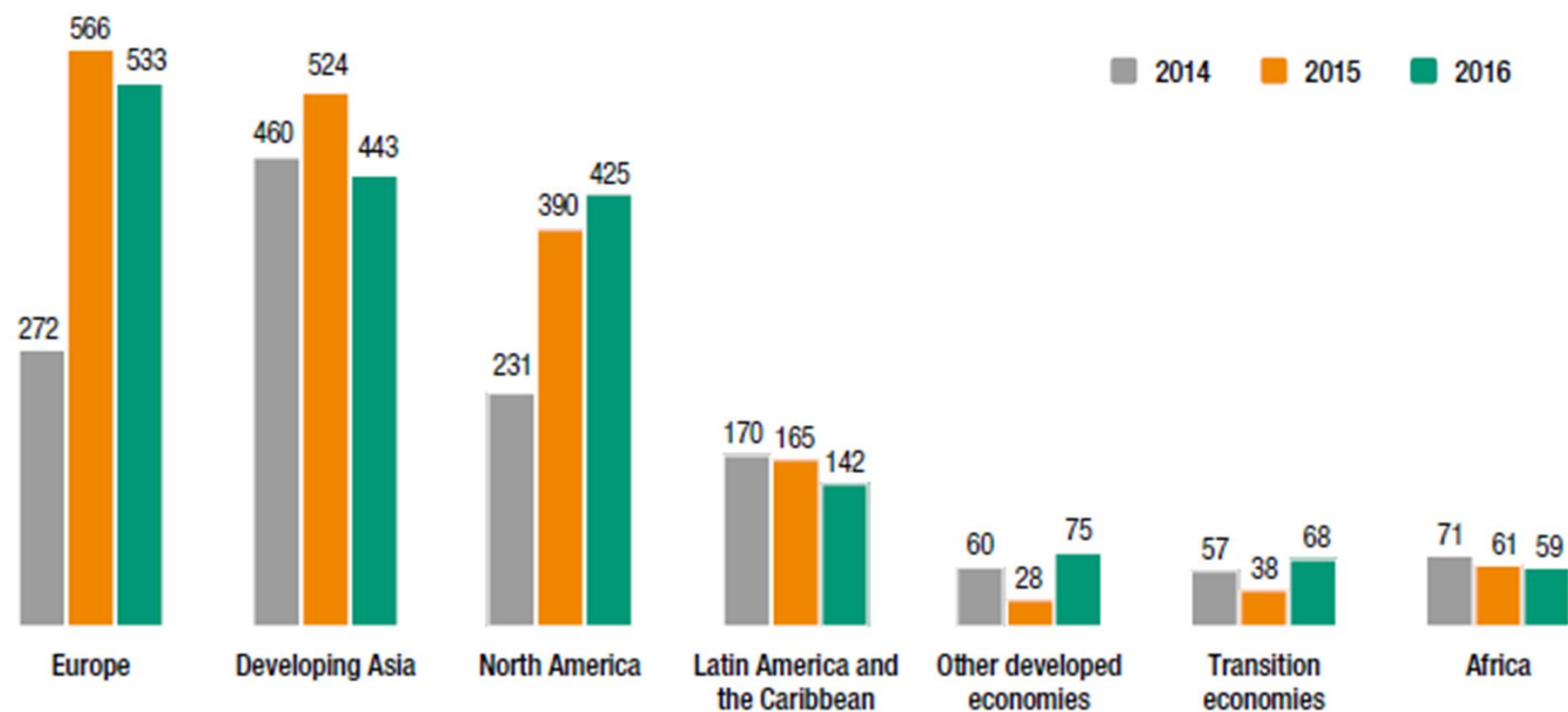
Source: ©UNCTAD, FDI/MNE database (www.unctad.org/fdistatistics).

Figure I.14. FDI outflows, top 20 home economies, 2015 and 2016 (Billions of dollars)

Source: ©UNCTAD, FDI/MNE database (www.unctad.org/fdistatistics).

Figure I.9. FDI inflows by region, 2014–2016 (Billions of dollars)

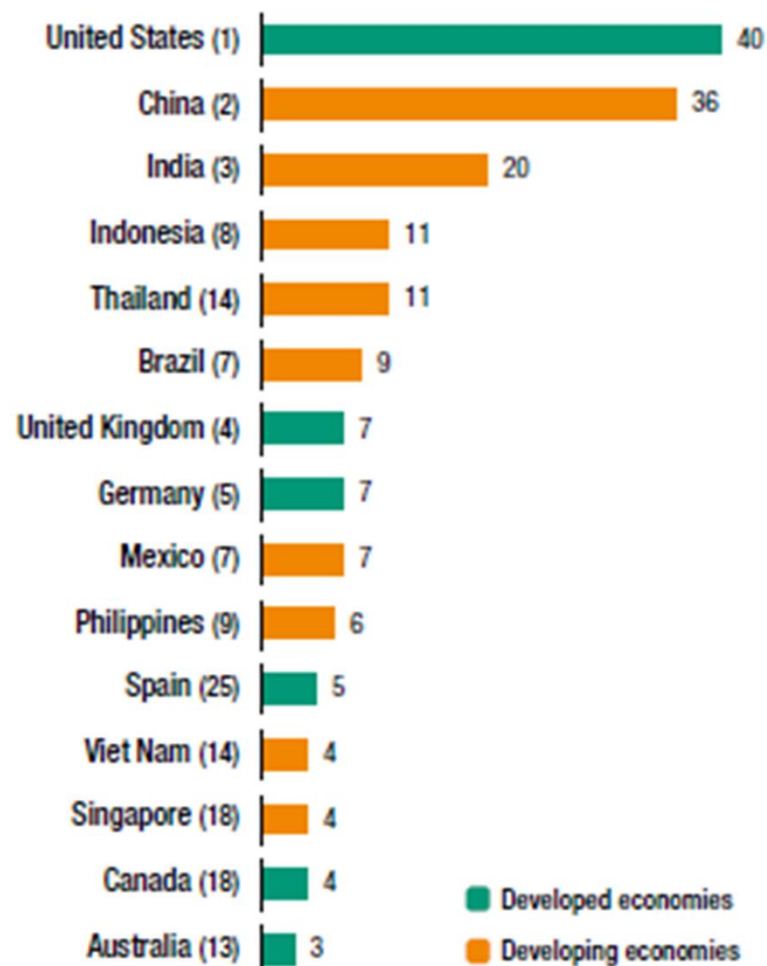

Source: ©UNCTAD, FDI/MNE database (www.unctad.org/fdistatistics).

Figure I.8.

**MNEs' top prospective
host economies for 2017–2019**
(Per cent of executives responding)

(x) = 2016 ranking

Source: ©UNCTAD, business survey.

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

- Χάσμα μεταξύ αναπτυσσόμενων χωρών διευρύνεται
- Περιοχές με μικρό κλάσμα εισροών, επαναπατρισμός κερδών ΞΑΕ
- Υπάρχουν πολυεθνικές εταιρίες των οποίων οι πωλήσεις ξεπερνούν το ΑΕΠ των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται
- Στόχος των ΞΑΕ η μεγιστοποίηση του κέρδους και όχι η ανάπτυξη της περιοχής/χώρας, προτιμούν:
  - Υψηλές οικονομικές αποδόσεις
  - Ασφάλεια
  - Πολιτική και οικονομική σταθερότητα
- Αδιαφορούν για φτώχεια, ανισότητες, συνθήκες εργασίας, περιβαλλοντικά προβλήματα

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

Πλεονεκτήματα ΞΑΕ

1. Ανάπτυξη και επενδύσεις σε περιοχές με χαμηλά επίπεδα εγχώριας αποταμίευσης
2. Βελτίωση του ελλειμματικού ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών
3. Μεγαλύτερα δημόσια έσοδα από φορολόγηση
4. Παροχή γνώσεων, δεξιοτήτων και τεχνολογίας

Μειονεκτήματα ΞΑΕ

1. Μείωση εγχώριων επενδύσεων λόγω:
  - ο έλλειψης επαναεπενδύσεων από κέρδη
  - ο φίμωσης ανταγωνισμού μέσω συμφωνιών αποκλειστικής παραγωγής με κυβερνήσεις
  - ο μη αξιοποίησης εγχώριων συντελεστών παραγωγής (απασχόληση, αγορά ενδιάμεσων αγαθών από εγχώριους παραγωγούς)
2. Εισαγωγή ενδιάμεσων προϊόντων και επαναπατρισμός κερδών
3. Φορολογικές ελαφρύνσεις/επιδότησεις επενδύσεων, transfer pricing (τεχνητή διόγκωση τιμής)
4. Ενδεχόμενο μη διάχυσης γνώσεων, δεξιοτήτων και τεχνολογίας λόγω κυριαρχίας τους
⇒ Δυισμός, εντάσεως κεφαλαίου τεχνολογίες παραγωγής με μικρή απασχόληση, επηρεάζουν κυβερνητικές πολιτικές (κούρσα προς τα κάτω), παραγκωνισμός τοπικών επιχειρήσεων

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

Ιδιωτικές επενδύσεις χαρτοφυλακίου

Επενδύσεις χαρτοφυλακίου: χρηματοοικονομικές επενδύσεις σε μετοχές, ομόλογα και πιστοποιητικά καταθέσεων

- Οι ροές χαρτοφυλακίου είναι εγγενώς ασταθείς
- Η απόσυρσή τους θα επιφέρει σημαντικό οικονομικό πλήγμα

2. Εμβάσματα

Δεν είναι άμεσα συσχετισμένα με ανάπτυξη καθώς συνδέονται περισσότερο με κατανάλωση

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

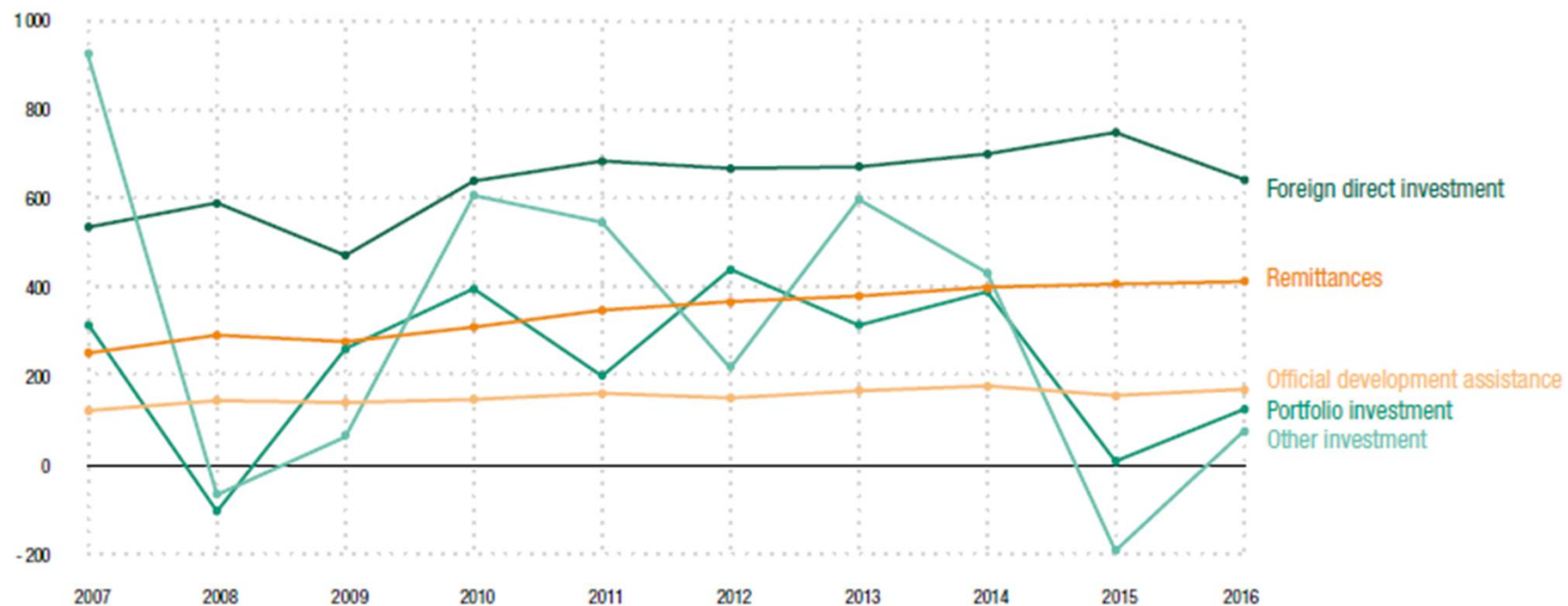
3. Εξωτερική βοήθεια

- Εξωτερική βοήθεια είναι η διεθνής μεταφορά δημόσιων πόρων με τη μορφή δανείων ή επιχορηγήσεων, είτε απευθείας από μια κυβέρνηση είτε έμμεσα μέσω ενός πολυμερούς οργανισμού βοήθειας (Παγκόσμια Τράπεζα)
- Χαρακτηρίζεται από:
  - ευνοϊκούς όρους (επιτόκιο και περίοδος αποπληρωμής), και
  - μη-εμπορικοί στόχοι αλλά με βάση την ανάπτυξη, μείωση φτώχειας ή ανισοτήτων
- Οι ανεπτυγμένες χώρες δαπανούν σημαντικά ποσά για ενισχύσεις αλλά παράλληλα υπονομεύουν την ανάπτυξη αναπτυσσόμενων χωρών με άλλες πολιτικές (πχ γεωργικές επιδοτήσεις).
- Επίσης η περιφερειακή κατανομή της εξωτερικής βοήθειας δεν συμβαδίζει (αντιστρόφως ανάλογα) με το επίπεδο ανάπτυξης (λιγότερο από οργανισμούς, περισσότερο από χώρες-δωρητές που χρησιμοποιούν οικονομικά και πολιτικά κριτήρια)

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

- Κίνητρα παροχής εξωτερικής βοήθειας:
  - Πολιτικά κίνητρα (αποτροπή ασταθών ή μη επιθυμητών καθεστώτων, κρίσεων δημόσιας υγείας, ροής προσφύγων κλπ)
  - Οικονομικά κίνητρα (καλύπτει έλλειμμα αποταμιεύσεων ή συναλλάγματος και διευκολύνει επενδύσεις και εισαγωγές, συνδεδεμένη ενίσχυση δηλ δάνεια και επιχορηγήσεις με σκοπό αγορά αγαθών/υπηρεσιών από δωρήτρια)
- Η αποτελεσματικότητα της εξωτερικής βοήθειας εξαρτάται από:
  - Τη διοχέτευσή του σε επενδύσεις και σε αύξηση της παραγωγικότητας
  - Την παράλληλη τεχνική βοήθεια (μεταφορά εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού)
  - Την απορροφητική ικανότητα (ικανότητα να χρησιμοποιήσει τη βοήθεια παραγωγικά και με σύνεση, χωρίς διαφθορά)
  - Τη σύνδεση της βοήθειας με απαιτήσεις (αγορά αγαθών ή υπηρεσιών από τη δωρήτρια χώρα)

Figure I.12. | External sources of finance for developing economies, 2007–2016 (Billions of dollars)

Source: ©UNCTAD, based on data from IMF (for portfolio and other investment), from the UNCTAD FDI/MNE database (for FDI inflows), from the Organization for Economic Cooperation and Development (for ODA) and from the World Bank (for remittances).

Note: Other investment includes loans among non-affiliated enterprises.

Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη

- Συνέπειες της εξωτερικής βοήθειας:
  - Προώθηση της μεγέθυνσης και των διαρθρωτικών μεταβολών σε αναπτυσσόμενες χώρες
  - Επιβράδυνση της ανάπτυξης λόγω:
μείωσης της εγχώριας αποταμίευσης και των επενδύσεων, επιδείνωσης του ελλείμματος ισοζυγίου πληρωμών, διεύρυνσης των ανισοτήτων (πλούσιων-φτωχών, αστικών-αγροτικών περιοχών)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΑΛΕΞΗ: Εξωτερική χρηματοδότηση, επενδύσεις και
οικονομική ανάπτυξη

Τσιάπα Μαρία